

společnému manželskému žití bylo by zajisté třeba souhlasu, tedy prohlášení obou stran, že jsou ochotni spolu znovu ve společné domácnosti a manželství žít, nestačí k tomu pouhá soulož, třeba několikrát opakovaná. Formálně dochází tento souhlas výrazu ohláškou na soudě dle § 110 obč. zák. Bydlí tedy žalovaná v bytě žalobcově bez veškerého právního důvodu, což ostatně sama uznává, a jedná se proto v tomto sporu jen o to, jaké právní důsledky mělo její prohlášení ze dne 26. března 1920, že se vystěhuje z bytu manželova, a že bude moci se odstěhovat i ku svému příbuzným do Uher. Pro takový případ má občanský zákon v § 904 přesné ustanovení, totiž, že ponechal-li zavázaný dobu splnění svému rozhodnutí a jedná-li se toliko o osobní povinnost, která na dědice nepřechází, má soud ustanoviti podle uvážení všech okolností přiměřenou lhůtu. Stejně se má tak státi, slíbí-li zavázaný plniti podle možnosti. Soud odvolací uváživ nynější nouzi bytovou a zároveň, že se tu jedná o osobu, která bude si moci opatřiti buď nájmem nebo podnájmem místnost jedinou snáze, ustanovil den 15. listopadu 1920 po rozumu § 904 obč. zák. jako konečný termín, kdy žalovaná má byt svého muže opustiti a se vystěhovati.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání.

Důvody:

Pokud jde o dovolací důvod čís. 4 § 503 c. ř. s., vychází odvolací soud ze správného názoru, že rozvedené manželce nepřísluší právo od doby provedeného rozvodu spoluužívatí společného bytu, jehož sama nenajala, a bydlí-li v něm přec, že děje se tak jen výprosou. V případě, o nějž tuto jde, má se věc poněkud jinak, neboť ze zjištění prvního soudu vyplývá, že strany po rozvodu manželství spolu ujednaly, že žalovaná povede domácnost svého manžela až do té doby, kdy si najde jiný byt. Tím se žalobce vzdal svého práva vyzvati dle svého libovolného rozhodnutí žalovanou, aby byt ihned opustila, a byl povinen poskytnouti jí lhůtu přiměřenou, aby si opatřila byt. Poněvadž úmluva neobsahuje určitého termínu pro splnění, a žalovaná, která sama žádala žalobce, aby ji prozatím ponechal ve svém bytě, až si najde jiný byt, že pak odejde, dala tím na jevo, že se dle možnosti odstěhuje, užil odvolací soud právem ustanovení § 904 a dle toho určil lhůtu, ve které jest žalovaná povinna byt žalobcův opustiti. Lhůta k vyklizení pokoje žalovanou v bytě žalobcově obývaného byla určena ve smyslu ustanovení § 573 c. ř. s.

Čís. 749.

Tuzemským poručenským soudům náleží vykonávati pravomoc nad cizozemským nezletilcem dle tuzemských zákonů.

(Rozh. ze dne 9. listopadu 1920, R II 321/20.)

Tuzemský poručenský soud uložil dle § 16, odstavec druhý, I. dílčí novely k obč. zák. nemanželskému otci (tuzemci) výživné pro jeho nezletilou dceru, příslušnou prý do Německa, jejíž matka bydlela v tuzemsku. Ku stížnosti nemanželského otce nařídil rekursní soud poručen-

skému soudu, by slyšel předem nemanželského otce a po té po případě po dalším šetření o návrhu znovu rozhodl. **D ů v o d y:** Soudy německé říše převezmou dle § 23 uvoz. zák. k něm. obč. zák. poručenství k cizozemci, když stát, kterému přísluší, péče nepřevzme a cizozemec dle zákonů německé říše potřebuje péče (to jest u nemanželského dítěte do 21. roku). Z toho důvodu jsou soudy čs. republiky příslušny k vedení poručenství ohledně nemanželských dětí říšsko-německé příslušnosti, jichž matka se zdržuje v tuzemsku, jakž je tomu i v tomto případě. Byl tudíž soud dle § 187 nesp. říz. oprávněn jak k ustanovení poručníka tak i k vyřízení návrhu poručníka o ustanovení vyživného. Nemanželsky otec jest tuzemcem a zdržuje se právě tak jako matka v obvodu čs. republiky, pročez dlužno při posouzení právního poměru mezi nemanželskou dcerou a otcem použití zákonů čs. republiky. Nemanželský otec otcovství uznal, bylo tudíž správně použito druhého odstavce § 16 nesp. říz. Rozhodnouti však bez výsledku otce jest v odporu se zásadou soudního řízení až na některé výjimky (usnesení v exekučním řízení, platební rozkaz atd.), ježto mu musí býti dána příležitost, by se mohl o návrhu vyjádřiti.

N e j v y š š í s o u d něvyhověl dovolacímu rekursu a dodal k d ů v o d ů m rekursního soudu: I kdyby bylo pravdou, že nezl. dcera není státní příslušnicí tuzemskou — spisy však spolehlivého podkladu pro to neposkytují — nelze o tom pochybovati, že tuzemským soudům náleží, poručenskou pravomoc nad cizozemským nezletilcem vykonávati, což zřejmě vyplývá z ustanovení § 183 cís. pat. ze dne 9. srpna 1854, č. 208 ř. zák., nař. min. spravedlnosti ze dne 10. října 1860, č. 14.939 a § 109, 109 a) j. n., nehledě k tomu, zda jde o poddanou říše polské (dle úředního záznamu) či německé, jak to tvrdí stěžovatel ve stížnosti. Třeba, že vykonávání této pravomoci má jen ráz prozatímní, pokud příslušný cizozemský úřad jinak nerozhodne, jest dle předpisů §§ 33—37 obč. zák. postupovati dle zákonů tuzemských, což se nepopřeně také stalo, pročez stěžovatel nemůže důvodně tvrditi, že dosavadní řízení v této věci jest zmatečným a že jest zmatečným usnesení soudu rekursního, který nařizuje způsobem dle tuzemských zákonů přípustným, aby se po dalších šetřeních v řízení o zjištění vyživného (§ 16, odstavec druhý) pokračovalo. Dovolávání se předpisů německého občanského zákona na tento případ jest proto nemístným a stížnost v tomto směru bezpodstatnou.

Čís. 750.

Zákon o zajištění půdy drobným pachtýřům ze dne 27. května 1919, čís. 318 sb. z. a n.

Tchán a zeť náležejí k rodině.

(Rozh. ze dne 9. listopadu 1920, R II 354/20.)

K opodstatnění požadovacího nároku dovolával se pachtýř též doby, po kterou měl požadovaný pozemek v pachtu jeho zeť. Oba nižší s o u d y neuznaly nároku, nepokládajíce zetě za člena rodiny.

N e j v y š š í s o u d požadovací nárok uznal.